

eleven életteljességgel megrajzolt figurák csak statisztálnak a szerzőt képviselő Kis Harai Mihály körül, vagy az, hogy az elbeszélő teljesen kireked az eseményekből, azoknak csak passzív szemlélője. Gondoljunk a hídjelenetekre. Sokszor módszere az epikus ábrázolással szemben az érzelmi-lírai felidézés, megjelenítés. A következmény a távlat időnkénti elvesztése, ennek eredményeként a szerkezet statikussága, a regény gondolati anyagának fellazulása. A külön-külön felfokozottan drámai jelenetek belső kapcsolataik ellenére sem állnak össze egy irányba tartó, összefüggéseikben ok-okozatilag tisztuló, jelentésükben gazdagodó események sorává.

Kis Harai Mihály, s vele Király László, határhelyzetbe került, ahonnan egyelőre sémerre se látszik kiút. Az elbeszélő úgy megy el, szinte szökve a csősz elől, hogy csak annyit tud: összeomlott az otthon, a szülőföld mítosza, ami eddig menedékül szolgált. Pontosabban szólva ezt se tudja, inkább csak érzi. Hogy tovább mi lesz? „Vettem a táskám, és nekiindultam a hegynek. Gondoltam, az erdőn átvágok, s a következő völgyben majd találok egy vonatot vagy egy autóbust, amelyre felszállhatok. És ha nem találok?”

Találni fog. A három kötet Király László önmagához való hűségét, a szembesülés szándékának konzekvens érvényesítését bizonyítja. S mindezen túl a *Kék farkasok* — az illúziókkal való leszámolással egyidőben — megerősítette azt a meggyőződését, hogy élete, úgy ahogy van, a kor élete. S amikor saját életét, sorsát teszi mérlegre, amikor egy nemzedék közérzetét írja le, hogy megtalálja a kibontakozás feltételeit és lehetőségeit, akkor a kor helyzetével, a kor lehetőségeivel is számot vet. Túlságosan nagy lett így a tét, ezért maradt eldöntetlen az ügy. Nehezítette a dolgot az anyag természetének epikus volta, s Király tehetségének lírai karaktere. A kísérlet — láttuk — sok eredménnyel járt, s most elsősorban ezekre kell figyelniünk. Bennük rejlenek azok a fejlemények, amelyek a következő kötetben teremnek majd új minőséget.

ZOLTÁNYI ISTVÁN RAJZA